

ЗВІТ

про базове відстеження результативності наказу Міністерства освіти і науки України від 10.02.2021 № 160 «Про внесення змін до деяких наказів Міністерства освіти і науки України», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19 квітня 2021 року за № 528/36150

1. Вид та назва документа

Наказ Міністерства освіти і науки України від 10.02.2021 № 160 «Про внесення змін до деяких наказів Міністерства освіти і науки України», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 19 квітня 2021 року за № 528/36150 (далі – наказ).

2. Назва виконавця заходів з відстеження

Міністерство освіти і науки України (далі – МОН).

3. Цілі прийняття акта

Основна мета прийняття акта: вдосконалення механізму організації форм здобуття повної загальної середньої освіти і приведення окремих наказів МОН, що врегульовують такі форми, у відповідність із Законом України «Про повну загальну середню освіту».

4. Строк виконання заходів з відстеження

3 01 жовтня 2021 року по 01 листопада 2021 року.

5. Тип відстеження

Базове відстеження (за підсумками 2020/2021 навчального року).

6. Методи одержання результатів відстеження

Метод проведення відстеження результативності – статистичний.

7. Дані та припущення, на основі яких відстежувалася результативність, а також способи одержання даних

Вид даних, за допомогою яких здійснюється відстеження результативності – статистичні.

Відстеження результативності регуляторного акта здійснювалося шляхом аналізу статистичних даних щодо діяльності закладів, які забезпечують здобуття загальної середньої освіти (далі – заклади освіти), за інституційною, дуальною та індивідуальною формами.

До проведення відстеження результативності дії регуляторного акта залучено Державну наукову установу «Інститут освітньої аналітики».

Цільова група: заклади освіти.

8. Кількісні та якісні значення показників результативності акта

Виходячи з цілей прийняття акта для відстеження результативності цього регуляторного акта визначено такі показники: кількість закладів освіти; розмір коштів, що витрачатимуться суб'єктами господарювання на виконання вимог акта; рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта.

Крім того, залежно від специфіки регуляторного акта додатково визначено такі кількісні показники: кількість закладів освіти, які організують здобуття освіти за інституційною, індивідуальною, дуальною формами; кількість учнів, які навчаються за інституційною, індивідуальною, дуальною формами.

9. Оцінка результатів реалізації регуляторного акта та ступеня досягнення визначених цілей

Дія регуляторного акта охопила заклади освіти, які організували здобуття освіти за інституційною, індивідуальною, дуальною формами. Організувати інституційну (очну (денну, вечірню), заочну, дистанційну, мережеву) та індивідуальну (екстернатну, сімейну (домашню), педагогічний патронаж) може будь-який заклад загальної середньої освіти, який організовує здобуття освіти на відповідному рівні повної загальної середньої освіти. Організувати здобуття освіти за дуальною формою може заклад професійної (професійно-технічної) освіти.

Наказом затверджено (у новій редакції) Положення про інституційну та дуальну форми здобуття повної загальної середньої освіти, Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти. Також наказом визнано таким, що втратив чинність, наказ МОН від 19.03.2001 року № 127 «Про оплату праці педагогічних працівників за проведення атестації у екстернів», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 01 листопада 2001 року за № 924/6115 (у зв'язку із цілісним врегулюванням питань оплати праці з екстернами у наказі МОН від 10.02.2021 № 160, результативність якого відстежується).

Наказ забезпечує реалізацію можливості учнів (їх батьків) вільно обирати форму здобуття освіти з урахуванням здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду дітей.

Заклади освіти та учасники освітнього процесу користуються чіткими правилами щодо зарахування (переведення) учнів на інституційну, дуальну, індивідуальну форми здобуття освіти; особливостей організації освітнього процесу під час здобуття освіти за інституційною, дуальною, індивідуальною формами; можливості забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії учнів; оплати праці педагогічних працівників, які забезпечують екстернатну, сімейну (домашню) форми та педагогічний патронаж.

Аналіз обов'язкових показників результативності регуляторного акту

1) *Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта, – не передбачається.*

2) Кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюватиметься дія акта

Відповідно до наказу потенційно кожний заклад освіти може організувати здобуття освіти за денною, вечірньою, заочною, дистанційною, мережевою, екстернатною, сімейною (домашньою) формами, педагогічним патронажем (за наявності відповідних потреб учнів). Порівняно з попереднім періодом змінилася кількість суб'єктів господарювання, на які поширюється дія регуляторного акта – зменшилася на 291 заклад освіти (за інформацією Державної наукової установи «Інституту освітньої аналітики» у 2020/2021 навчальному році – 14815 закладів освіти, у 2019/2020 навчальному році – 15106 закладів освіти). Зміна кількості закладів освіти відбувається під час розбудови їх засновниками ефективної мережі закладів освіти в умовах децентралізації.

3) Розмір коштів і час, що витрачатимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта

У зв'язку із набуттям чинності наказу заклади освіти у 2021 році здійснили процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання (у разі потреби отримання консультацій керівництвом закладу освіти в органах управління у сфері освіти), процедури організації виконання вимог регулювання (у разі потреби консультування керівництвом закладу освіти батьків, інших законних представників здобувачів освіти щодо переведення на іншу форму здобуття повної загальної середньої освіти), понесли витрати на канцтовари у разі оформлення документів про зарахування/переведення учнів на іншу форму здобуття освіти (сумарні витрати суб'єктів господарювання 1739409,12 грн).

Витрати фізичних осіб (учасників освітнього процесу) у зв'язку із набуттям чинності наказу не передбачаються.

4) Рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта – високий.

Наказ офіційно опубліковано. МОН забезпечило оприлюднення наказу на своєму вебсайті (<https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-vnesennya-zmin-do-deyakih-pakaziv-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini-3>).

Водночас здійснюється постійне усне консультування керівників закладів освіти та громадян, надання відповідей на звернення і запити на публічну інформацію з питань організації здобуття освіти за інституційною, індивідуальною, дуальною формами відповідно до наказу.

Аналіз кількісних показників результативності акта, визначених залежно від специфіки регуляторного акта

За інформацією Державної наукової установи «Інституту освітньої аналітики» у 2020/2021 навчальному році за денною формою забезпечували здобуття освіти 15106 закладів загальної середньої освіти (4115791 учнів); за вечірньою формою – 88 закладів загальної середньої освіти (22675 учнів); за дистанційною формою – 116 закладів загальної середньої освіти (7921 учень). Індивідуально навчалися 44126 учнів. 7401 екстерн отримав документи про освіту.

Згідно з інформаційним бюлетенем «Заклади загальної середньої освіти Міністерства освіти і науки України, інших міністерств і відомств та приватні заклади (2018/2019 та 2019/2020 н.р.)» у 2019/2020 навчальному році у 14781 денних закладах загальної середньої освіти навчалося 4115791 учень, індивідуально навчалося 46933 учні, дистанційно – 7912 учнів.

Здобуття повної загальної середньої освіти за дуальною формою врегульовано у 2021 році. За інформацією Державної наукової установи «Інституту освітньої аналітики» у 2020/2021 навчальному році 240 закладів професійної (професійно-технічної) освіти впроваджували дуальну форму здобуття освіти (для 12 380 осіб).

Порівняльний аналіз показників ускладнено тим, що не всі із зазначених показників за 2019/2020 і 2020/2021 навчальні роки є кореляційними.

Крім того, окремі вечірні (змінні) школи перебувають у процесі зміни типу закладу освіти в зв'язку з відсутністю вечірніх (змінних) шкіл у переліку типів закладів загальної середньої освіти, визначених Законом України «Про повну загальну середню освіту».

Збір статистичних даних щодо закладів загальної середньої освіти, які організовують мережеву та сімейні форми здобуття освіти, не було передбачено формами статистичної звітності, які заповнювалися закладами освіти за 2019/2020 і 2020/2021 навчальні роки. За інформацією від місцевих органів управління освіти освітній процес з використанням мережевої форми у 2019/2020 навчальному році організовували 123 заклади загальної середньої освіти (для 5360 учнів), у 2020/2021 навчальному році – 240 закладів освіти (для 26067 учнів); сімейну (домашню) форму організовували у 2019/2020 навчальному році 750 закладів загальної середньої освіти (для 2201 учня), у 2020/2021 навчальному році – 1808 закладів освіти (для 11726 учнів). Зростання показників мережевої форми зумовлено приведенням закладами освіти своєї діяльності у відповідність із вимогами законодавства у сфері освіти (укладання договорів мережевої взаємодії з іншими суб'єктами освітньої діяльності, які забезпечують реалізацію окремих компонентів освітньої програми). Зростання показників сімейної форми зумовлено потребами учнів в індивідуалізації освітньої траєкторії, а також бажанням батьків запобігти захворюванню дітей у період поширення на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2.

Недоліки статистичних форм звітності було враховано під час розроблення наказу МОН «Про затвердження форм звітності з питань діяльності закладів загальної середньої освіти та інструкцій щодо їх заповнення» від 30.07.2021 № 868, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 26 серпня 2021 року за № 1119/36741.

Ступінь досягнення визначених цілей

Цілі прийняття регуляторного акта досягнуто повністю. Заклади освіти здійснюють зарахування (переведення) на денну, вечірню, заочну, дистанційну, мережеву, екстернатну, сімейну (домашню) форми, педагогічний патронаж відповідно до підстав та порядку, визначених наказом. Нормативно

врегульовано механізм здобуття повної загальної середньої освіти за дуальною формою (відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту»).

Організація навчання відповідно до наказу забезпечила можливість реалізувати право осіб на якісну та доступну освіту відповідно до їхніх здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей та досвіду, незалежно від віку, місця проживання чи перебування, стану здоров'я, інвалідності, соціального і майнового стану, інших ознак і обставин, у тому числі тих, які об'єктивно унеможливають відвідування закладів освіти. Для учнів та їхніх батьків забезпечено право обирати форму здобуття освіти і чіткий механізм визначення підстав та порядку зарахування (переведення) на всі форми здобуття повної загальної середньої освіти. Створено умови для реалізації індивідуальної освітньої траєкторії учнів.

Міністр освіти і науки України

Сергій ШКАРЛЕТ

«14» *fd* 2021 року